

Az An Garda Síochána (az ír rendőrség) képzési és állománykiválasztási rendszere

MOGYORÓDI Gergely¹

Írország rendőrsége magasan elismert országa lakosságának körében. A publikáció célja azt bemutatni, hogy az An Garda Síochána személyi állományát milyen követelmények mellett, hogyan választják ki, illetve milyen a rendőr-képzés szerkezete. A képzéssel és a kiválasztással kapcsolatos információk az interneten, nyilvános tájékoztatókon keresztül hozzáférhetőek. A vizsgálat tárgyáról a tájékoztatókból teljes képet tudtam alkotni, amely lehetőséget biztosít az itthon alkalmazottakkal való összehasonlításra és az egyes elemek átültetésének megfontolására.

Kulcsszavak: *Írország rendőrsége, Garda, jelentkezés, felvételi, kiválasztás, alkalmasság, alkalmassági vizsgálat, tesztfeladatok, fizikai, egészségügyi, képzés*

Írország 1921-ben vált önálló állammá és 1973 óta tagja az Európai Uniónak.² Területe (68 918 négyzetkilométer) és lakosságának száma (4 714 millió fő, melynek 63,8 százaléka városlakó), Magyarországnál kisebb,³ államformája parlamentáris köztársaság.

Egy felmérés szerint az An Garda Síochána (a továbbiakban: Garda), azaz Írország rendőrsége 98 százalékos támogatást élvez az ír társadalom körében.⁴ A szervezet ilyen szintű népszerűsége, elismertsége indokoltá teszi annak vizsgálatát, hogy a sikeresség kulcsát jelentő személyi állományt hogyan választják ki, és a rendőrség milyen képzési elveket követ.

A képzési és kiválasztási rendszer tárgyalása előtt érdemes néhány gondolat erejéig – a teljesség igénye nélkül – szót ejteni a Garda múltjáról, feladatrendszeréről, szerkezetéről és személyi állományának összetételéről.

Írország, első rendőri szervezetét a Peace Preservation Force-t, 1816-ban alapították annak a Sir Robert Peelnek⁵ a javaslatára, aki a Metropolitan Police-t is létrehozta.

1 MOGYORÓDI Gergely r. százados, kiemelt főnyomozó, Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, INTERPOL Magyar Nemzeti Iroda, PhD-hallgató, NKE Rendésztudományi Doktori Iskola
Gergely MOGYORÓDI police captain, chief investigator, International Law Enforcement Center, INTERPOL Hungarian National Bureau, PhD student NUPS Doctoral School of Law Enforcement Sciences
orcid.org/0000-0002-1598-305X, mogyorodig@yahoo.com

2 *Az Európai Unió tagországai*

3 *Ireland Population*

4 *Spain (2007)*

5 *Sir Robert Peel (1788–1850)*

Ekkoriban Írország még nem független állam, hanem az Egyesült Királyság része volt.⁶ Az 1822-ben megalapított County Constabulary volt az első hagyományos alapon szervezett egyenruhás rendőrség, amelyet az 1836-ban megalakult Royal Irish Constabulary és a Dublini Metropolitan Police váltott fel. A független Írország létrejöttével közel egy időben, 1922-ben hozták létre a Civic Gardot, amely később Garda Síochána na hÉireann-ként vált ismerté. A Dublini Metropolitan Police 1925-ben vált a szervezet részévé, megalapítva ezzel a napjainkban is ismert An Garda Síochánát.⁷

Jelenleg a Garda, Nagy-Britannia rendőrségéhez hasonlóan a „nem fegyveres” rendőrségek közé tartozik, ami azt jelenti, hogy egyes egységek kivételével a rendőrök nem viselnek fegyvert a szolgálat során. Ennek indokát egyfelől abban látják, hogy az intézkedések többsége nem igényel fegyveres beavatkozást, másfelől álláspontjuk szerint a „nem fegyveres” rendőri jelenlét jó kapcsolatot épít ki és tart fenn a lakossággal.⁸

A szervezet közösségi rendőrség jellegére utal a szlogenje is, amely magyarra fordítva „a társadalom védelme és szolgálata a közösséggel együttműködve”⁹.

A Garda alapvető társadalmi rendeltetése a bűnmegelőzés és bűnüldözés, az élet- és vagyonvédelem, az emberi jogok érvényesítése, az állam biztonságának védelme, a közbiztonság fenntartása, a közlekedésbiztonság fejlesztése, valamint a bűnelkövetők bíróság elé állítása, beleértve a bűncselekmények észlelését és felderítését.¹⁰

Szervezete országos hatáskörű, központja a dublini Phoenix Parkban található. A központi szerv hat regionális szervre tagozódik, amelyek divíziókra, azon belül pedig kerületekre oszlanak. A Garda, a földrajzi alapon megosztó szervek mellett, szakmai alapon működő egységekre is tagozódik.

A Garda szigorú alá-fölé rendeltségi rendszerbe szervezett, munkáját az ír igazságügyi miniszter irányítja. A Garda első embere a Garda Commissioner, akit a kormány nevez ki. Szervezetén belül, a magasabtból az alacsonyabb felé haladva, az alábbi beosztások léteznek:

- Commissioner,
- Deputy Commissioner,
- Assistant Commissioner,
- Chief Superintendent,
- Superintendent,
- Inspector,
- Sergeant,
- Garda,
- Reserve.¹¹

6 Holwell (1997)

7 *History of An Garda Síochána*

8 Spain (2007)

9 *At the heart of Policing*

10 *Garda Síochána Act 2005*

11 *Structure of An Garda Síochána*. A beosztások (csökkenő sorrendben) magyarra a következők szerint fordíthatók: országos rendőrfőkapitány, rendőrfőkapitány-helyettes, főkapitányi segéd, főfelügyelő, felügyelő, nyomozó, őrmester, őr (gárda), önkéntes.

A hivatásos állomány létszáma a 2015. december 31-ével lezárt adatok szerint 12 816 fő. A humán, pénzügyi, informatikai és kommunikációs területen dolgozó civil munkavállalók száma körülbelül 2000 fő, míg az önkéntes rendőri létszám megközelítőleg 1200 fő.¹²

Arányaiban vizsgálva, Magyarországon 100 ezer főre körülbelül 450 rendőr jut,¹³ míg Írországból ez a szám körülbelül 279 fő.

A Garda képzési rendszere¹⁴

A Garda oktatási létesítménye a Garda College, amely Templemore városában található. A Garda College olyan felsőoktatási intézmény, amely egyben szakirányú továbbképző, fejlesztési és kutatóintézet is. Eltérően tehát a magyar modelltől, az oktatás nem különül el közép (tiszthelyettesi) és felsőszintű (tiszti) képzésre, hanem egységesen, egyetlen moduláris képzést követve történik.

Az intézményben folyó oktatás egy akkreditált, kompetenciaalapú, gyakorlatorientált alapképzés, amelyben vegyesen vesznek részt hivatásos állományú és civil oktatók. Az intézményt a Chief Superintendent beosztású igazgató vezeti, aki a humánszolgálatért felelős assistant commissionernek számol be. Általános irányítási feladatok mellett felelős a kutatás-fejlesztésért és a Garda valamennyi oktatási programjának megszervezéséért, végrehajtásáért. Munkáját a Garda College teljes üzemeltetésével megbízott superintendent támogatja.¹⁵

A képzés hossza két év (104 hét), amelynek idejére a hallgatók – eredeti nyelven a megnevezésük Garda Trainee (gyakornok) – szerződést kötnek.

Az oktatás integrált modulokból áll, amelyek a következők:

- Rendészeti alapok
- Szakismeretek I–III.
- Bűnügyi és balesetrendészet I–II.
- Közösségi rendészet I–III.
- Közlekedésrendészet I–II.
- Társadalmi szerepek és felelősség I–II.
- Rendőri és közbiztonság

A képzés úgy épül fel, hogy az első 34 hét a Garda College területén telik, amelynek a végén a hallgatók esküt tesznek. Ez idő alatt a Garda College bentlakásos, a képzés hétfőtől péntekig reggel kilenc és délután öt óra között zajlik. A 34 hét során a hallgatók teljesítményét részvizsgákon keresztül folyamatosan figyelemmel kísérik, illetve az utolsó két hétben megtartott értékelési periódusban minősítik őket. Az első periódusban minden hallgató egységesen 184 euró heti juttatásban részesül.

12 *How many Garda Members are there?; Competition for Selection of Garda Trainees*

13 *Tekintélyes a rendőrség létszáma – Interjú Finszter Gézával*

14 *Garda Trainee 2013/4.; What subjects are taught and what is the Programme Structure for same in the Garda College?; An Garda Síochána – Frequently Asked Questions; The primary training centre for An Garda Síochána*

15 *The primary training centre for An Garda Síochána; Garda College*

A képzés második részében, az eskütételt követően a hallgatókat helyi szervekhez vezényelik, ahonnan a Garda College-be további elméleti oktatásra csak időszakosan térnek vissza.

Az oktatás végén a hallgatók alkalmazott rendészeti ismeretekből vizsgáznak. Akik sikeresen teljesítenek, BA szintű alapidiplomát szereznek, és állást kapnak Írország Rendőrségnél. Első beosztásba helyezésük a Garda Commissioner jogkörébe tartozik. Az alapképzést követően három év egyenruhás szolgálatot kell teljesíteni. Ezután bármely szervhez pályázhatnak, azonban mindegyik terület saját, szolgáltatáspecifikus felvételi követelményeket támaszt a jelentkezőkkel szemben.

Az alapképzés mellett a Garda College bonyolítja az önkéntes rendőrök képzését is, akiket elsősorban a helyi igényeknek megfelelően vonnak be járőri vagy közlekedésrendészeti feladatok ellátásába. Az önkéntesek feladataikat térítésmentesen végzik.

Az intézményben zajlanak az évente megújuló szakmai továbbképző tréningek is, ezenkívül itt történik a hivatásos és civil állomány vezetőképzése, a bűnügyi, kommunikációs és informatikai, valamint az intézkedéstaktikai továbbképzés is.

A Garda Síochána kiválasztási eljárása¹⁶

A Garda College-be történő jelentkezést megelőzően minden érdeklődőnek lehetősége van egy 34 állítást tartalmazó önismereti teszt kitöltésére. Az állítások a szolgálat során felmerülő egyes élethelyzetekre, illetve a szolgálat ellátásához szükséges követelményekre vonatkoznak, amelyekre A, B, C vagy D (teljes mértékben egyetért – egyetért – nem ért egyet – egyáltalán nem ért egyet) válasz adható. A teszt nem része a kiválasztási folyamatnak, kizárólag a pályaválasztást segíti.

A felvételi eljárás megnevezése a Garda Trainee Recruitment Competition. A megnevezés utal arra, hogy a felvételi eljárás az intézmény szabad helyeiért, beosztásaiért folytatott verseny.

A Garda felvételi eljárása egy átfogó, négylépcsős folyamat, amelynek célja azoknak a személyeknek a kiválasztása, akik először rendőrhallgatónak, aztán pedig rendőrnek is alkalmasak. Az eljárás tehát azoknak a képességnek a feltérképezésére irányul, amelyek a rendőri szolgálat ellátásához szükségesek.

A meghirdetett helyekre többszörös a túljelentkezés,¹⁷ ezért az eljárás egyes szakaszain csak a legjobb teljesítményt nyújtó jelentkezők jutnak tovább. Az egyes részfeladatok között továbbjutó személyek száma mindig a felvehető létszám függvényében kerül meghatározásra.

Minden jelentkezőnek egységesen, ugyanazon a felvételi eljáráson kell keresztül mennie. A felvételi tájékoztatóban külön kiemelik, hogy még egy más országban szolgálatot teljesítő rendőrnek sincs lehetősége külön átvételi eljárásra, azonos feltételek szerint kell a rendszerbe bekerülnie.

¹⁶ *Competition for Selection of Garda Trainees; An Garda Síochána – Frequently Asked Questions*

¹⁷ A 2016-os felvételi eljárás során a 600 meghirdetett Garda Trainee beosztásra 16 700 fő jelentkezett, lásd O’Keeffe (2016).

A jelentkezés általános feltételei a következők:

- jó személyiség;
- orvosi igazolás a jó egészségi állapotról, az egészséges alkatról. Az alkati tényezőkkel kapcsolatban megjegyzendő, hogy nincsen tényleges magassági korlát, amely eltér a hazai gyakorlattól. Kizárólag fizikai alkalmassági vizsgálat történik, amelyet később részletezek;
- fizikailag és szellemileg is szolgálatra alkalmas;
- általános előképzettségi kötelezettség az érettségi vizsga. Emellett pályázhatnak az ír NFQ¹⁸ és QQI¹⁹ által jóváhagyatott vizsgán szerzett megfelelő bizonyítvánnyal rendelkező személyek is;
- legalább két nyelvből felsőszintű nyelvtudás, amelyből az egyik angol vagy ír nyelv;
- nem csak ír állampolgárok pályázhatnak, hanem az Európai Unió vagy az Európai Gazdasági Térség és Svájc állampolgárai is. Jelentkezhetnek a menekülttörvény alá eső személyek vagy azok is, akik rendelkeznek 1 éves állandó bejelentett lakcímmel a pályázat megnyitását megelőzően, illetve az ezt megelőző nyolcéves periódusban összesen négy évig éltek Írországbán. Továbbá jelentkezhetnek azok a személyek is, akiknek valamely családtagjuk, összhangban a felvételi szabályzattal, a fenti feltételeknek megfelel.

A jelentkezés online, a publicjobs.ie weboldalon történik, amelyet a Public Appointments Service (a továbbiakban: PAS) üzemeltet. A PAS a közszolgálati beosztások (beleértve az egészségügyi, a rendőri, a helyi önkormányzatok vagy más közszolgálati szervek) központosított toborzását, kiválasztását, értékelését látja el.²⁰

A toborzásról a jelentkezők az elektronikus regisztrációt követően értesülnek. A felvételi eljárással kapcsolatos tájékoztatókat, úgymint az alkalmazott teszt típusukat, a felvételi eljárás helyét és idejét, a regisztráció során megadott elérhetőségeken keresztül, kizárólag elektronikus úton keresztül küldik meg.

A felvételi eljárás négy különálló szakaszából az első háromat a PAS végzi. A kiválasztás negyedik állomására kizárólag az első három szakaszon legjobban teljesítő jelentkezőket javasolják.

A felvételi eljárás során általánosságban a következő tesztfeladatokat alkalmazzák:

- személyiséggel kapcsolatos vizsgálati tesztek,
- intelligenciatesztek,
- nyelvi szintet felmérő tesztek,
- munkaszimulációs tesztek,
- személyes meghallgatás,
- fizikai és egészségügyi tesztek.

18 National Framework of Qualifications, magyarra fordítva: Nemzeti Képesítési Keretrendszer

19 Quality and Qualifications Ireland, magyarra fordítva: Minősítés és Képesítések Írországbán

20 *Who We Recruit For*

Az egyes szakaszok során az alábbi vizsgálati feladatokat alkalmazzák.²¹

A kiválasztási eljárás első állomása (Stage 1) egy online kérdőív, amelyet a jelentkező bárhol, ellenőrzés nélkül kitölthet.

A teszt két részre különül el, melynek az első fele a jelentkező személyiségének, életpaszatának, érdeklődési körének és céljainak megismerésére irányul. A kérdőív kitöltése körülbelül egy órát vesz igénybe.

A kérdésekre adott válaszokat az alapján minősítik, hogy a Garda mindennapi feladatainak ellátásához szükséges – így például informatikai, jogszabály-érvényesítési vagy intézkedéstaktikai – ismeretekkel és képességekkel a jelentkező milyen szinten rendelkezik.

Az első állomás második része általában egy nonverbális és egy verbális intelligenciatesztből álló alkalmassági vizsgálat, amelyet a Cut-e GmbH gazdasági társaság végez. A Cut-e, a weboldalán²² közölt információk szerint világszinten lát el toborzási feladatokat és szolgáltatót különböző online alkalmassági vizsgálatokat.

A nonverbális teszt neve Garda Abstract Reasoning Test, amelyet Discovering Rules tesztnek is hívnak. A feladatok a jelentkező elvonatkoztatóképességet, valamint az összetett és részletorientált gondolkodást ellenőrzik. Ennek során különböző mintasorozatokot tárnak a jelentkezők elé, ezekben ki kell választaniuk a soron következő mintát vagy be kell helyettesíteniük egy hiányzó elemet. Ennek a 20 kérdésből álló feladatsornak a megoldására összesen öt percet biztosítanak. A hibás válaszok esetén pontlevonás jár.

A második kérdéssort Garda Verbal Reasoning Test-nek hívják, amely egy verbális intelligenciateszt. A feladatsor az írott szöveg értelmezésének képességét vizsgálja. A teszt 49 kérdésből áll, megoldására 12 perc áll rendelkezésre. A feladatok kiragadott szövegrészleteket tartalmaznak, és az abban szereplő adatok alapján kell az állítások igaz-hamis voltáról dönteni, vagy azt megállapítani, hogy a szövegrészlet ilyen információt nem tartalmazott. A Garda Abstract Reasoning Test mintájához hasonlóan, a rossz válaszokért pontlevonás jár.

A következő állomásra (Stage 2), már csak az első állomáson legjobb eredménnyel zárt jelentkezőket hívják be, és a tesztírás már ellenőrzött körülmények között történik.

A továbbjutott jelentkezőknek a felvételi eljárás második lépcsőjében egy verbális intelligenciatesztet, illetve egy induktív-logikai tesztet kell felügyelt körülmények között megírniuk. A tesztet ebben a szakaszban a CEB társaság biztosítja, amely a weboldalán²³ közölték szerint a Cut-e GmbH-hoz hasonló szolgáltatásokat nyújt.

A verbális intelligenciateszt 30 kérdésből áll, melyek megoldásra 17 perc áll rendelkezésre. A feladatok során, hasonlóan az első szakaszban alkalmazott verbális teszthez, kiragadott szövegrészletekből kell állításokat igaznak vagy hamisnak minősíteni, vagy azt megállapítani, hogy a szövegrészlet az állításra vonatkozóan nem tartalmazott ada-

21 Garda Aptitude Tests - Practice Verbal, Abstract and Logical Reasoning Tests

22 cut-e.com

23 cebglobal.com

tot. A kérdésekre visszalépni nem lehet, azonban helytelen válaszáért nem jár pontlevonás.

Az induktív teszt a jelentkező logikai képességét vizsgálja. A feladatsor feleletválasztós, a formákat kell sorozatmintákba beilleszteni. A teszt összesen 24 kérdésből áll, megoldására 25 percet biztosítanak.

Abban az esetben, ha a jelentkező ellenőrzött körülmények között írt teszteredménye jelentősen eltér az ellenőrizetlen körülmények között írtaktól, csalás gyanúja miatt a felvételi eljárásból a jelentkező kizárható.

Az alkalmassági vizsgálatok harmadik szakaszába (Stage 3 – Garda Assessment Center and Interview) csak a második szakaszon legjobban teljesítők jutnak be.²⁴

Ebben a részben a második lépcső során alkalmazott CEB szövegértési és logikai tesztet kell a jelentkezőknek teljesíteniük. Emellett munkaszimulációs, jelentésíró és nyelvi tesztet alkalmaznak, valamint a jelentkezők meghallgatására is sor kerül. A vizsgálatot megelőzően a várhatóan alkalmazott teszt típusokról a jelentkezők értesítést kapnak.

A munkaszimulációs tesztek során például balesetről készült videó alapján kell feljegyzéseket készíteni. A vizsgáztatók a feljegyzésekben rögzített adatok pontosságát ellenőrzik.

A meghallgatás háromtagú bizottság előtt történik és körülbelül 45 percet vesz igénybe. Ennek során a jelentkezési lapon közöltekre, a jelentkező erősségeire, gyengeségeire, motivációjára kérdeznek rá.

Összegezve az alkalmassági vizsgálat első három lépcsőjét elmondható, hogy csak a megfelelő, és közülük is a legjobban teljesítő értelmi képességekkel rendelkező személyek kiválasztására irányul.

A negyedik szakaszba (Stage 4), ahogyan arra korábban utaltam, csak az első három lépcső legjobbjai jutnak be. Itt kerül sor az orvosi és a fizikai alkalmassági vizsgálatokra.

Az orvosi vizsgálatok célja a jelentkező jó testfelépítésének és egészségi állapotának megállapítása.

A felvételi eljárásról szóló tájékoztatóban²⁵ az egészségügyi alkalmassággal kapcsolatban az alábbi kizárási okokat sorolták fel:

- elhízottság / nem megfelelő testtömegindex,
- rossz látás (a jelentkező vízusa nem rosszabb, mint 6/18),
- visszértágulat,
- fehérjevizelés,
- fogszuvasodás,
- rossz hallás,
- magas vérnyomás.

²⁴ *An Garda Síochána Assessment Centre and Interview Preparation*

²⁵ *Competition for Selection of Garda Trainees*

A fizikai felvételi követelményekről, azoknak végrehajtási módjáról mind a Garda honlapján,²⁶ mind a youtube.com²⁷ oldalon közzétett videókon keresztül részletes tájékoztatást kaphatnak a jelentkezők.

A fizikai felvételi két szakaszra oszlik, melyeknek minden részlemét sikeresen kell teljesíteni a jelentkezőnek, és amennyiben valamely részfeladatban sikertelen, akkor az adott felvételi szakaszt meg kell ismételnie.

A feladatok teljesítménykövetelményei korosztályok és nemek szerint különböznek.

A korosztályokat az alábbiak szerint csoportosítják:

- 18–25,
- 26–35,
- 36–45 év közöttiek.

A fizikai alkalmassági vizsgálat első része a kondicionális állapotot méri, ennek során a jelentkezőknek ingafutást, felülést és fekvőtámaszt kell végrehajtaniuk.

Az ingafutás 20 méteres távon, ütemezetten történik, először lassabb, majd folyamatosan gyorsul (csökkenő idő). A cél, hogy a felvételiző legalább az elvárt szintig, de a lehető leghosszabban tudja az ütemet követni. Az ingafutáson keresztül azt vizsgálják, hogy a jelentkező légzésfunkciói megfelelőek-e a stresszhelyzetek kezeléséhez.

A férfiak vonatkozásában a legfiatalabb korcsoportnál 8,8 mp, a középsőnél 8,1 mp, míg a legidősebbnél 6,6 mp az elvárt követelményszint. A nők esetében a fentihez hasonló sorrendben 7,6 mp, 6,6 mp és 5,4 mp az elvárt teljesítmény.

A felülések végrehajtásában az itthoni alkalmassági vizsgálatok során elvártakhoz képest nincsen eltérés. A felülésekre egy perc áll rendelkezésre, ennyi idő alatt a férfiak esetében a 35–32–29 (1–2–3. korcsoport), míg a nők esetében 30–27–25 (1–2–3. korcsoport) darabot kell végrehajtani.

A férfiak a fekvőtámaszokat szintén a hazánkban előírt végrehajtási mód szerint teljesítik, míg a nőknél az eltérés az, hogy a karhajlítást térdelő helyzetből is végrehajthatják. Ennél a tesztnél időkorlát nincsen, illetve a legidősebb korcsoport számára sem a nőknél, sem a férfiaknál nincsen elvárt minimum. A férfiaknak az első korcsoportban 25, míg a következőben 22, a nőknél a fiatalabb korcsoportnak 20, az idősebbeknek pedig 18 karhajlítást kell végrehajtaniuk.

A fizikai vizsgálatok első és második része között két óra pihenőidőt biztosítanak.

A második rész a fizikai kompetenciateszt, ez olyan üldözési helyzeteket szimulál, amelyekkel a rendőrök a munkájuk során rendszerint találkoznak. A cél annak a vizsgálatára, hogy a jelentkező képes-e a feladatokat meghatározott módon és időkereten belül végrehajtani. Ennek során a feladatvégrehajtás gyorsasága, a jelentkező egyensúlyérzéke, az erőkifejtési adottsága és reagálóképessége kerül értékelésre.

A Garda honlapja szerint a vizsgálat két egymástól elkülönülő részből áll. Az első, akadályfutásnak nevezett rész egy 10 elemből álló feladatsor, amely az alábbiak szerint épül fel:

²⁶ An Garda Síochána – Frequently Asked Questions

²⁷ Garda Training Video - Pre-selection physical fitness test

- Sprintfutás.
- Akadályfutás bóják körül.
- Átjutás egy gerendán.
- Nehéz tárgy mozgatása – gépjárműkerék emelése, cipelése három méteren keresztül.
- Akadály alatt való átbújás.
- Egy méter széles szőnyeg átugrása.
- 45 kilogramm súlyú próbababa két méter hosszan történő húzása.
- Lépcsőzés (fel és lefutás).
- Korláton történő átmászás.
- Bóják által körülhatárolt terület körbefutása 3,2 percen belül.

A hibásan végrehajtott feladatok után – például a bója érintése vagy egyensúlyvesztés a gerendán – időlevonás jár.

A pályafelépítéséről és a feladatok végrehajtásáról az I. melléklet tartalmaz a youtube.com weboldalon közzétett videóból kimentett fényképfelvételeket.

A fizikai alkalmassági teszt következő része a húzó-toló gép használata (fényképfelvételek a II. mellékletben). A feladattal azt ellenőrzik, hogy a jelentkező képes-e a Garda feladatainak ellátásához szükséges erő kifejtésre. A gép elsősorban az üldözést követően felmerülő nehézségeket szimulálja. Célja, hogy olyan élethelyzetet teremtsen, mint amikor a rendőr az üldözést követően egy erőszakos és ellenálló személlyel találja szemben magát.

A géppel a feladatot a következők szerint kell elvégezni. A jelentkező a dobogón egyik lábával előrébb támaszkodik, majd az átlagos testalkatú személy mellmagasságában elhelyezett húzókaral folyamatosan a legnagyobb erő kifejtés mellett 20 másodpercen keresztül húzó-toló mozdulatokat végez, ennek ütemét hang jelzi. Abban az esetben, ha a feladat végrehajtásakor három alkalommal a jelentkező lekési a hangjelzést, a feladata érvénytelen lesz.

A húzás-tolás során egységesen 25 kilogramm súlyt kell mozgatni. Ezalól csak azok képeznek kivételt, akik a fenti akadálypályát 3 percen belül teljesítik. Számukra a súly 22,5 kilogramm.

Megállapítások

A Garda szervezetének, képzésének és kiválasztásának legnagyobb előnye nyilvánvalóan az, hogy a rendszer a szakmai igények szerint, logikusan és könnyen átláthatóan van kialakítva.

Emellett, meglátásom szerint, a kiválasztási és képzési rendszerük a következő olyan elemeket tartalmazza, melyek hazai alkalmazását érdemes megfontolni:

A felvételi eljárás során az adminisztráció teljes mértékben elektronikus, ezért a XXI. század követelményeinek megfelelően nincsen felesleges papírmunka.

Pályaválasztási kérdőív segíti az érdeklődőket.

A közzétett tájékoztató szerint, hasonlóan a magyar rendészeti oktatási intézményekhez, a Garda College-be is túljelentkezés van, ami megnehezíti a kiválasztási eljárás megszervezését, lebonyolítását. A jelentkezőkre fordítható idő és energia ezáltal jelentősen csökken, ami felületessé teszi a megfelelő szűrési folyamatok végrehajtását. Ennek kiküszöbölésére megfelelő módszer a Garda által alkalmazott előszűrő vizsgálatok használata, amelyeket a PAS hajt végre (Stage 1–3).

A módszer előnye megítélésom szerint a következők:

- csökken az intézményre háruló adminisztrációs teher,
- nő az egy főre jutó szűrési idő és a ráfordítható energia,
- költséghatékony,
- a személyiségjegyek és az értelmi képességek vizsgálata előzetesen megtörténik, így az intézményre kizárólag a szakmailag releváns kompetenciák vizsgálata hárul.

Meghatározott feltételek szerint uniós és nem uniós állampolgárok is lehetnek rendőrök.

A kiválasztási eljárás elsősorban a kompetenciák vizsgálatára épít, a hazai felvételi rendszertől eltérően nem az egészségügyi-fizikai alkalmasság a domináló tényező.

A fizikai alkalmassági vizsgálat során nemcsak a kondicionális állapotot, hanem élethű helyzeteken keresztül a jelentkező képességeit is vizsgálják.

A felvételi eljárás nemcsak az alkalmasság megállapítására irányul, hanem a jelentkezők között versenyhelyzetet is teremt, így az egyes állomásokra csak a legjobb értékelést szerzettek jutnak tovább.

A kiválasztási folyamat állomásai értelemszerűen épülnek egymásra, jól szűkítik a jelentkezők körét, könnyen átláthatók, és ezek jellemzők a képzésre is.

A képzés során nemcsak az elméleti ismeretek dominálnak, jelentős szerepe van a szükséges képességek megszerzésének és fejlesztésének. Az elmélet helyett inkább a gyakorlati ismeretek játszanak jelentős szerepet.

A képzés hosszabb ideig bentlakásos, ami növeli a megfelelő közösség kiépítésének, a csapatmunkához történő alkalmazkodásnak a lehetőségét.

A képzési idő jelentős része a helyi szerveknél történik, előmozdítva az elméleti ismeretek gyakorlatban történő alkalmazását és a szervezeti kultúra elsajátítását.

Egyetlen alapképzés létezik, specializáció kizárólag az alapvető szakmai gyakorlat megszerzése után lehetséges. A továbblépéshez az egyes szervek követelményeinek a teljesítése szükséges.

Azzal, hogy egyetlen szakirány létezik, minden végzett hallgatót képzettségének megfelelően, a szakmai igények szerint tudnak elhelyezni.

A fentiek alapján látható, hogy a Garda kiválasztása és képzése jelentősen eltér a hazánkban alkalmazott eljárásoktól és módszerektől. Az ismerttetett előnyök, köztük a jelöltek előszűrése és a kompetenciaalapú kiválasztás, többségükben olyan eljárások, amelyeket a hazai rendszerbe jelentős befektetés nélkül lehetne integrálni.

Meglátásom szerint a Garda kiválasztásának legnagyobb előnye, hogy a jelöltek alkalmasságát elsősorban nem egy orvos vagy éppen egy adott időpontban fennálló fizikai állapot határozza meg, hanem a többlépcsős és a hivatás elvárásaihoz igazított szellemi képességeket vizsgáló tesztek során nyújtott teljesítmény. Másként megfogalmazva ez azt jelenti, hogy elsősorban a legjobb értelmi és megfelelő személyiségjegyekkel rendelkező személyekből lehetnek rendőrök, csak ezt követően vizsgálják a jelölt orvosi és fizikai alkalmasságát.

IRODALOMJEGYZÉK

- An Garda Síochána Assessment Centre and Interview Preparation.* Forrás: www.jobtestprep.co.uk/garda-assessment#assessment-centre (2016. 06. 20.)
- An Garda Síochána – Frequently Asked Questions.* Forrás: www.garda.ie/Documents/User/Updated%20FAQ%20Section%20on%20the%20Garda%20Website%20Competition%202016.pdf (2016. 05. 19.)
- At the heart of Policing.* Forrás: www.garda.ie/Controller.aspx?Page=74 (2016. 07. 03.)
- Az Európai Unió tagországai. Írország.* Forrás: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/ireland/index_hu.htm (2016. 05. 21.)
- Competition for Selection of Garda Trainees.* 2013. Forrás: www.garda.ie/Documents/User/Competition%20for%20selection%20of%20Garda%20Trainees.pdf (2016. 05. 20.)
- Garda Aptitude Tests - Practice Verbal, Abstract and Logical Reasoning Tests.* Forrás: www.jobtestprep.co.uk/garda-aptitude-tests (2016. 06. 20.)
- Garda College.* Forrás: <http://www.garda.ie/Controller.aspx?Page=185&Lang=1> (2016. 10. 10.)
- Garda Síochána Act 2005.* Irish Statute Book. Forrás: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2005/act/20/enacted/en/html> (2017. 02. 15.)
- Garda Trainee 2013/4.* Forrás: www.garda.ie/Documents/User/Presentation%20to%20Garda%20Candidates.pdf (2016. 05. 20.)
- Garda Training Video - Pre-selection physical fitness test.* Forrás: www.youtube.com/watch?v=uXo3roYoCUw&feature=youtu.be (2016. 05. 20.)
- History of An Garda Síochána.* Forrás: <http://www.garda.ie/Controller.aspx?Page=2283&Lang=1> (2016. 05. 20.)
- Holwell, John (1997): A Brief History of Ireland. In: *Journal of Online Genealogy.* Forrás: <http://genealogypro.com/articles/Irish-history.html> (2016. 07. 11.)
- How many Garda Members are there?* An Garda Síochána. Forrás: www.garda.ie/FAQ/Default.aspx?FAQCategory=12#FAQ1710 (2016. 07. 03.)
- Ireland Population.* Forrás: www.worldometers.info/world-population/ireland-population/
- O’Keeffe, Cormac (2016): *16,700 apply for 600 trainee garda position.* Irish Examiner. Forrás: <http://www.irishexaminer.com/ireland/16700-apply-for-600-trainee-garda-positions-375304.html> (2016. 07. 14.)
- Regions, Divisions and Districts.* Forrás: www.garda.ie/Controller.aspx?Page=21&Lang=1 (2016. 07. 03.)
- Sir Robert Peel (1788–1850).* BBC. www.bbc.co.uk/history/historic_figures/peel_sir_robert.shtml (2016. 07. 03.)
- Spain, John (2007): *Should Our Cops Be Armed?* IrishAbroad. Forrás: <http://www.irishabroad.com/news/irish-voice/spain/ShouldOurCopsBeArmed031007.aspx> (2016. 05. 19.)
- Structure of An Garda Síochána.* Forrás: www.garda.ie/Controller.aspx?Page=19&Lang=1 (2016. 05. 22.)
- Tekintélyes a rendőrség létszáma – Interjú Finszter Gézával.* http://mandiner.hu/cikk/20121009_finszter_geza_tekintelyes_a_rendorseg_letszama (2016. 07. 03.)

The primary training centre for An Garda Síochána. Forrás: <http://www.garda.ie/Controller.aspx?Page=369> (2016. 10. 10.)

What subjects are taught and what is the Programme Structure for same in the Garda College? Forrás: www.garda.ie/Controller.aspx?Page=12380&Lang=1&PersistList=1&PersistPage=213 (2016. 06. 20)

Who We Recruit For. www.publicjobs.ie/publicjobs/who.htm (2016. 05. 21.)

I. MELLÉKLET

Pillanatfelvételek a youtube.com oldalon közzétett videófelvételtől.²⁸

1–2. ábra: Az akadálypálya feladatai részletezve – gerenda

²⁸ Garda Training Video - Pre-selection physical fitness test

3. ábra: Az akadálypálya feladatai részletezve – nehéz tárgy mozgatása

4–5. ábra: Az akadálypálya feladatai részletezve – akadály alatt átbújás és szőnyeg átugrása

6. ábra: Az akadálypálya feladatai részletezve – próbababa húzása

7-8. ábra: Az akadálypálya feladatai részletezve – lépcsőzés és korláton átmászás

II. MELLÉKLET

1–2. ábra: Húzó-toló gép használata

ABSTRACT

The Structure of Education and Selection Procedure of the Irish Police

MOGYORÓDI Gergely

The Police of Ireland is highly-esteemed among Irish society. The aim of the paper is to present the eligibility criteria, selection procedure and education system of An Garda Síochána. All the information contained in the paper are accessible via public websites.

The methods used by the Hungarian Police can be viewed and evaluated in the light of the Irish example.

Keywords: *migration, new approach of the forensic science, sensing and tracking of possible criminals*